

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 209/2020-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. mája 2020 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť JUDr. Ľuby Berezňaninovej, správkyne konkurznej podstaty, Hlavná 45, Prešov, zastúpenej advokátom JUDr. Michalom Dribňákom, Kpt. Nálepku 440, Medzilaborce, ktorou namietala porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 2 CoKR 3/2019-145 zo 7. novembra 2019, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť JUDr. Ľuby Berezňaninovej, správkyne konkurznej podstaty, **o d m i e t a** pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. februára 2020 doručená ústavná sťažnosť JUDr. Ľuby Berezňaninovej, správkyne konkurznej podstaty, Hlavná 45, Prešov (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Michalom Dribňákom, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu

v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 CoKR 3/2019-145 zo 7. novembra 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka ako správkyňa konkurznej podstaty bola žalovanou v konaní, v ktorom sa žalobca domáhal, aby súd určil, že pohľadávky v konkurze vedenom na Okresnom súde Prešov (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 3 OdK 55/2017 úpadcu [REDAKOVANÉ] zaradené do zoznamu pohľadávok proti podstate pod č. 2, 3 a 11 nie sú pohľadávkami proti podstate. Okresný súd žalobu zamietol a stranám sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania. Krajský súd napadnutým rozsudkom následne potvrdil predmetný rozsudok okresného súdu a sporovým stranám taktiež nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Sťažovateľka spochybňovala práve rozhodnutie o trovách konania, ktoré krajský súd (a aj okresný súd, pozn.) odôvodnil aplikáciou § 257 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov. Podľa sťažovateľky aplikácia a výklad predmetného zákonného ustanovenia zo strany krajského súdu boli v rozpore s jej základným právom na súdnu ochranu a právom na rovnosť strán v konaní.

4. Sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti výslovne uviedla, že v predmetnej právnej veci podala dovolanie. Ústavnú sťažnosť podala z opatrnosti a zároveň z dôvodu zachovania lehoty.

5. Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vydal tento nález:

„1. Základné ľudské práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky porušené boli.

2. Zrušuje výrok rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 2 CoKR 3/2019-145 zo dňa 7.11.2019 o nepriznaní náhrady trov odvolacieho konania a vec vracia odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, ktorým rozhodne o náhrade trov prvostupňového i odvolacieho konania.

3. *Sťažovateľke priznáva náhradu trov konania o sťažnosti pred Ústavným súdom SR v rozsahu 100 %.*“

II.

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

10.1 Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

10.2 Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,

- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

13. Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

III.

14. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

15. Predmetom ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu.

16. Z obsahu samotnej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podala proti napadnutému rozsudku krajského súdu súbežne s ústavnou sťažnosťou aj dovolanie. Ústavný súd toto tvrdenie sťažovateľky overil na okresnom súde a zistil, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu bolo sťažovateľkou podané 5. februára 2020 dovolanie, pričom súdny spis bol postúpený dovolaciemu súdu 24. marca 2020.

17. Ústavný súd v tejto súvislosti považuje za potrebné poukázať na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, v zmysle ktorého má sťažovateľ právo domáhať sa ochrany práv a slobôd pred ústavným súdom iba v prípade, ak o ich ochrane nerozhoduje iný súd. To znamená, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o ústavnej sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

18. Ústavný súd stabilne zastáva názor, že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti na ústavnom súde je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní (podobne I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09, III. ÚS 124/2017). Vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, totiž neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05, IV. ÚS 180/2010).

19. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že ústavná sťažnosť mu bola predložená predčasne, keďže existuje iný orgán verejnej moci (Najvyšší súd Slovenskej republiky) oprávnený poskytnúť ochranu základným právam a slobodám sťažovateľky. Po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie by totiž došlo k vzniku ústavne neakceptovateľného stavu, keď by v zásade o rovnakej veci rozhodovali paralelne viaceré orgány súdneho typu – Najvyšší súd Slovenskej republiky a ústavný súd (porovnaj m. m. II. ÚS 1/08, IV. ÚS 146/08, IV. ÚS 420/2011, II. ÚS 393/2014, III. ÚS 632/2014). Išlo by o taký stav, ktorý je v právnom štáte neaprobateľný, pretože by mohol viesť

k rozdielnym rozhodnutiam v rovnakej veci, čo by malo negatívne (a len ťažko odstrániteľné) dôsledky na právnu istotu, ktorá tvorí integrálnu súčasť princípov právneho štátu (III. ÚS 480/2017, III. ÚS 35/2019).

20. Vzhľadom na uvedené sa ústavný súd podanou ústavnou sťažnosťou meritórne nezaoberal, keďže dospel k záveru o jej neprípustnosti, preto ju v zmysle zásady *ratio temporis* odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. mája 2020

Miroslav DURÍŠ
predseda senátu